

POLÍTICA

7.300 dies i un

La investidura de Ximo Puig com a nou president valencià posa fi a 20 anys seguits de governs del PP. Els 23 diputats del PSPV-PSOE, els 19 de Compromís i 8 dels 13 de Podem –que hi dóna un “suport crític”– arredoneixen els 50 vots necessaris per tancar un temps que s’ha fet etern. Tan etern com una condemna.

*Reportatge de Víctor Maceda
Fotografies de Miguel Lorenzo*

A les 18:29 hores del 25 de juny del 2015, després de 7.301 dies –20 anys seguits– amb presidents del PP, la Generalitat Valenciana va tornar a tenir-ne un de socialista.

Ximo Puig i Ferrer, el nou cap del Consell, va posar-se dret, i enmig dels aplaudiments dels bancs de l’esquerra de l’hemicicle, amb prou feines si va contenir l’emoció. Va acotar el cap, va tancar els ulls i, tot seguit, va llançar un petó a l’aire. Després de rebre la protocol·lària encaixa-

da de mans d’Alberto Fabra, el president eixint, Puig va acudir fins a l’escó de Mónica Oltra –que potser també era la destinatària de l’òscul volant– i va abraçar-la molt efusivament. Un segle més tard d’haver-lo pintat, el famós quadre de Gustav Klimt cobrava vida a les Corts valencianes.

Als passadissos, les felicitacions dels companys socialistes van tornar a entendre el nou president, que ja no va poder reprimir les llàgrimes en saludar Ana Belsalduch, alcaldessa de Sant Mateu (Baix

Maestrat) i bona amiga. Encara a dins, amb l’hemicicle mig buit, Oltra i Mireia Mollà s’abraçaven tan fort que semblaven fondre’s en un sol cos.

—Tenim un president de la Generalitat que no és del PP!

La vice-presidenta i portaveu del nou Govern exclamava això amb un punt d’incredulitat, com qui tasta la llibertat i deixa enrere la submissió. I és que el País Valencià, 20 anys després, ha girat full. Sí, 20 anys després, que aviat és dit.

Canvi d'escenari

A les Corts, l'escenari ha canviat per complet. La majoria dels actors també són nous, i els pocs que hi continuen es comporten de manera oposada a la d'abans.

Rita Barberà, l'ex-alcaldeessa de València, n'és la mostra més fefaent. Per comptes d'absentar-se o d'accedir a l'hemicicle amb la sessió plenària ja iniciada, tal com acostumava a fer, dijous passat va ser de les primeres persones del PP a ocupar el seu seient. En concret, la segona més matinerà, només per darrere d'Alfredo Castelló, un altre ex-alcalde, en aquest cas de Sagunt.

A diferència del sempre bullicios Castelló i de tants altres diputats del PP, l'actitud de Barberà durant el debat d'investidura va ser enèrgica. És cert que els portaveus dels grups d'esquerra van atacar-la més a ella que no a Fabra –l'estil que cadascú dels dos ha escollit per a la seua marxa hi té molt a veure–, però també ho és que ella, habituada a tenir l'agenda atapeïda d'actes, ara es troba ociosa: és diputada rasa a les Corts, res més que això. I Barberà, ociosa i enfurismada pel resultat de les urnes, és un dinosaure amb molta gana. Crescut per aquests resultats, que han pintat de roig, taronja i violeta un mapa que era blau com la mar, Puig fins i tot va gosar qualificar-la de “la gran representant de la rancúnia”. Fabra, però, ni tan sols no va immutar-se.

En realitat, els 31 diputats del PP van encaixar les crítiques de socialistes, Compromís i Podem amb una naturalitat aclaparadora. Ni un mal gest ni una mala cara, ni cap retret més que els esporàdics de Barberà. Anestèsia general.

Fins i tot Alberto Fabra va fer un petit canvi d'última hora i va estalviar-se de dir que el grup parlamentari popular actual és “nou, regenerat i net”, tal com duia escrit als seus papers. Va optar per proclamar que és “nou, regenerat i compromès”. Amb l'experiència viscuda, PP i la paraula “net” li fa l'efecte que són antònims.

L'ex-president va admetre que “l'eixida amb retard dels seus càrrecs de persones imputades ha fet que una part del nostre

electorat perdera la confiança en nosaltres”, uns electors que, segons ell, “reclamaven una exigència de responsabilitats polítiques més rotunda”. El nom de Sonia Castedo, que va compatibilitzar durant molts mesos la condició d'imputada amb la d'alcaldeessa d'Alacant i diputada, va erigir-se com a exemple paradigmàtic. Avui el PP no governa la capital de l'Alacantí ni la Generalitat, malgrat que hi tenia dues majories absolutes comodíssimes.

Amb tot, Fabra va remarcar que als protagonistes del pacte “multipartit” tan sols els uneix “l'odi al PP” i que ja els hauria agradat obtenir el resultat dels populars, que han tornat a esdevenir la primera força, encara que els seus 31 escons queden a molta distància dels 55 que tenien abans del 24 de maig.

Puig, en un discurs de mà estesa però fidel a l'Acord del Botànic, va assegurar que el nou executiu exigirà un tracte mi-

ELS PORTAVEUS DELS GRUPS DE L'ESQUERRA VAN ATACAR MÉS RITA BARBERÀ QUE NO ALBERTO FABRA

llor de part del Govern estatal siga qui en siga el president, perquè els valencians, segons va dir, estan “exhausts d'ofrenar noves glòries a Espanya”.

“Jo no ho he tingut fàcil, i vostè tampoc no ho tindrà fàcil”, va recordar-li Fabra a Puig, que, no obstant això, va convidar el PP a consensuar uns “pactes de la Generalitat” amb què vol fer més evident el canvi d'etapa –i de tarannà– respecte a Madrid que s'enceta ara. El nou president va advertir que desblocarà la reforma estatutària –pactada en temps de José Luis Rodríguez Zapatero per tal de blindar les inversions de l'Estat al País Valencià– que el PP s'ha negat a debatre al Congrés dels Diputats sota el mandat de Mariano

Rajoy, una afirmació que va sorprendre el president eixint, atès que això requereix el vist-i-plau del grup popular en el Congrés, que, de moment, continua ostentant la majoria absoluta. Si amb un Govern del mateix color no va poder obrir-se aquest meló, ara fins i tot sembla més difícil, sobretot perquè només resten quatre mesos –estiu inclòs– per a la dissolució de l'hemicicle.

Cap xec en blanc

Des de l'endemà de les eleccions, Mónica Oltra va reiterar que Compromís i Podem sumaven 32 diputats, nou més que els 23 dels socialistes. A la investidura de Puig, aquesta simbiosi es va reflectir tant en el seu discurs com en el d'Antonio Montiel, el síndic de Podem.

Tots dos van fer servir l'expressió “xec en blanc” per referir-se a allò que no tindrà Puig com a president. Ni un euro a la caixa –més enllà del deute– ni un suport cec de part dels seus socis, doncs. Montiel va anar més enllà i va anunciar, sorpresivament, que tan sols 8 dels 13 diputats del seu grup li donarien suport a la investidura. És a dir, els que necessitava per sumar-ne 50, la majoria absoluta, amb socialistes (23) i Compromís (19). Una manera de marcar terreny que ja s'havia iniciat la vespra, quan Montiel havia arrencat a Puig un decàleg de mesures amb terminis concrets per dur-les a terme. Se'n farà un balanç periòdic, cada quatre mesos, i serà a partir d'ací que Podem mantindrà o no el seu suport al Govern. Al capdavall, una síntesi de l'Acord del Botànic que Podem ja va signar amb Compromís i el PSPV-PSOE. Es tracta d'un posat, més que no d'un torcebraç.

Només calia veure l'èmfasi amb què les diputades *podemites* Llum Quiñonero o Fabiola Meco aplaudien les intervencions de Puig –amb bastant més entusiasme que no la majoria de membres de Compromís–, per copsar-ne les coincidències. El discurs del president *in pectore* anava ple de semàntica de Podem: “rescat ciutadà”, “emergència social”... Montiel mateix va destacar que la translació d'aquestes →

→ idees –emanades del moviment del 15M– a la política institucional ja és un èxit.

Curiosament, però, entre els cinc diputats de Podem que van abstenir-se hi havia Quiñonero, Meco i Montiel, que això sí, va aparèixer a la fotografia amb Puig i Oltra amb què els periodistes gràfics van immortalitzar el moment històric. Una imatge representativa del trident del canvi amb un integrant que no ha votat aquest canvi. Paradoxal, si més no.

Res a veure amb la sintonia plena entre Puig i Enric Morera, un *in crescendo* que sembla no tenir fi. Les cares de satisfacció del segon –des de la Mesa de les Corts, com a vice-president que és– a cada intervenció del nou president eren notòries, bastant més joioses que no quan va intervenir Oltra. És clar que ella no va tenir

l'ocasió de respondre als portaveus de PP i Ciutadans, els moments més àlgids del debat, quan Puig va exhibir el seu vessant més valencianista i reivindicatiu.

—Has estat de meravella, Ximo!

Això va dir-li Morera en abraçar-se amb ell al carrer de Roters, pels encontorns de les Corts, on tots dos –amb els seus respectius equips i en restaurants separats, això sí– van acudir a dinar.

Diàleg, consens, pacte

Els últims 20 anys, a les Corts valencianes, ha primat un diàleg de sords. Els grups progressistes –la legislatura passada, PSPV, Compromís i Esquerra Unida, una formació que Puig i Oltra van recordar en les seues intervencions, garantint la reforma de la llei electoral per tal de reduir la

tanca del 5%– cohabitaven amb el PP sota el mateix sostre, però poca cosa més.

Ara cada iniciativa haurà de ser consensuada pels dos grups que formen el Consell –socialistes i Compromís–, a més de rebre el vist-i-plau d'un tercer grup –Podem–, i encara podria tenir la complicitat d'un quart –Ciutadans– que es mostra obert a arribar a acords sobre la llei electoral, sobre la investigació de l'accident de metro de València, en la lluita contra la corrupció, contra el canvi climàtic, pel canvi de model productiu i per un nou finançament.

El PP s'hi podria sumar en algun cas, i, a més, segons va assegurar Oltra, podrà accedir a molta informació que fins ara el Consell no posava a l'abast de l'oposició. "Vostès tindran més oportunitats de

EMOCIÓ, DISTENSIÓ I TENSÍO

Ximo Puig, emocionat, pocs segons després de ser investit president de la Generalitat Valenciana. Alberto Fabra, el seu antecessor, va exhibir el tarannà constructiu i elegant de les darreres setmanes, una relació amable que encara és molt més estreta entre Puig i Enric Morera. Rita Barberà –que continua sense pair el resultat de les urnes– i Carolina Punset, que va menystenir la llengua dels valencians, també van centrar els focus.

sorgiment d'un discurs sobiranista al País Valencià.

A Oltra, les paraules de Punset van esparitar-la d'allò més. Qui li ho havia de dir, després de l'alegria que li havia provocat el començament del discurs de la síndica de Ciutadans, encapçalat per uns versos de Mario Benedetti contra les fronteres i les banderes, un poeta que Oltra també havia citat a l'inici de la seua allocució. Comparteixen la visió ecologista i la nul·la simpatia pel mot *nacionalisme*, però a la primera ocasió ja ha quedat clar que la posició de cadascuna d'elles respecte a la identitat valenciana no és homologable, ni de bon tros. Ciutadans adopta el patró català per a la realitat valenciana, i el resultat és esgarriós.

El parlament d'Oltra va incidir, de fet, en la importància de la cultura com a "motor econòmic", una de les moltes frases que va posar d'acord els tres grups de l'esquerra, que van aplaudir-la repetidament. Amb un estil més assossegat, que ja va posar en pràctica la legislatura passada, Oltra va tocar la fibra dels diputats, amb un discurs de marcat perfil social –a més de vice-presidenta i portaveu, serà consellera d'Igualtat i Política Inclusiva, l'antiga Benestar Social– que va deixar per al final una traca encara més emotiva: la importància de les ONG, de la cooperació internacional, per tal d'ajudar a canviar el món des d'aquesta petita porció de món.

"Als homes i dones que vénen del poble, ningú no els fa abaixar la cara", va sentenciar Oltra –parafraçant el tio Canya de la cançó d'Al Tall– per tal de deixar clar que el nou Govern valencià serà inflexible davant Madrid, si és que se li neguen els diners que reclama.

Els aplaudiments de suport al Govern són molt més tímids que no abans, però. No és que no arriben als dels millors temps de Francisco Camps –quan estava imputat, cosa que, entre els seus, encara generava un corrent d'adhesió molt més exacerbat–, sinó que també queden lluny dels que rebia Alberto Fabra, menys emocionats però igualment nombrosos. Ara, en canvi, ni nombrosos ni emocionants.

La desorientació és tan gran que algun diputat de Ciutadans va aplaudir Ximo Puig, i José Muñoz, el diputat més jove del PSPV-PSOE, va fer igual quan Alberto Fabra, des de la trona, va desitjar-li tota la sort del món al seu successor. Quan va prendre consciència que estava aplaudint l'encara president del PP, Muñoz va disculpar-se amb els companys socialistes que ocupaven els escons dels voltants.

Un altre que va passar un mal tràngol va ser Miguel Ángel Mulet, veterà regidor popular a Castelló de la Plana que ara ha fet el salt a les Corts. Quan el secretari de la Mesa va pronunciar el seu nom perquè votara sí o no a la investidura de Puig, Mulet va contestar que sí. *Ipsa facto*, va insistir que "no, no, no".

El mateix "no" que va eixir de la boca d'Alberto Fabra, que la setmana anterior havia anunciat l'abstenció del grup popular. Una mesura que va cridar l'atenció i que va ser desmentida de seguida per la secretària general del partit, Isabel Bonig. Les ganes de Fabra d'abandonar el càrrec, de fer-ho amb estil i bones maneres, és directament proporcional a la tranquil·litat que ja sent com a ex-president.

En veure Joan Lerma –actual senador, com ho serà ell d'ací a uns mesos– a la llotja de convidats de les Corts, s'hi veia projectat. A l'últim pis de l'hemicicle, a dalt de tot, com un màrtir venerat. Fastiguejat per tot el que ha hagut de patir i per tot el que encara haurà de patir.

La setmana passada es feia públic que el cas *Valmor* –que investiga la compra de la ruïnosa empresa que organitzava la Fórmula 1 per part de la Generalitat– s'amplia a la seua etapa de govern. La citació com a testimoni és qüestió de temps, i la conversió en imputat, plausible.

Si Fabra trepitja la línia roja que ell mateix va traçar, serà la fi de la seua carrera política. Això sí, li quedarà el consol de visitar la llotja de convidats de les Corts, de tant en tant. Per exemple, a les sessions d'investidura. En aquest cas, però, segurament desitjarà que el pròxim president del PP arribe tan tard com ho ha fet el següent del PSPV: 7.301 dies després. ●

vigilar el Govern que no les que vam tenir nosaltres", va assenyalar ella, però els 31 diputats populars tampoc no van reaccionar. Res de res. L'estat de *shock* és total.

Del diàleg de sords, però, es passarà ara a un diàleg real, multilateral, que fa preveure grans jornades parlamentàries. S'hi troben a faltar alguns dels millors oradors dels últims temps –com ara els socialistes Rafa Rubio, Josep Moreno i Àngel Luna; Ignacio Blanco, Marga Sanz i Esther López Barceló, d'Esquerra Unida, o fins i tot Alejandro Font de Mora, del PP, que ocupa la vice-presidència segona de la Cambra i tindrà un paper més institucional que no polític–, i en canvi, n'han aterrat uns altres de perfil baix. Extremadament baix.

La intervenció de la síndica de Ciutadans, Carolina Punset, per exemple, va causar estupor. Entre els grups progressistes –dels quals assegura formar part– però també entre el PP, els diputats del qual van assistir atònits al reguitzell de prejudicis contra l'ensenyament en la llengua pròpia. Contra les popularment conegudes "línies en valencià", que va atacar fins al punt de considerar que signifiquen un "retorn a l'aldea" en detriment d'una visió "universal" de la vida. "El temps és un bé escàs", va afirmar Punset per tal d'emfasitzar la importància d'aprofitar-lo amb l'aprenentatge de l'anglès. Punset va homologar Compromís a ERC, i el PSPV-PSOE, al PSC, i va alertar del risc del